

Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Практичний курс другої іноземної мови (3 курс)

Шифр та назва спеціальності

В11 – Філологія

Спеціалізація

В11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

5-6

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділової іноземної мови та перекладу (303))

Тип дисципліни

Загальна

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська, німецька

Викладачі, розробники

Шевченко Вікторія Миколаївна

Viktoriiia.Shevchenko@khpі.edu.ua

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри ділової іноземної мови та перекладу НТУ "ХПІ"

Автор та співавтор понад 50 наукових та методичних публікацій. Курси: "Практичний курс другої іноземної мови", "Теорія та практика перекладу (німецька мова)", "Переклад ділового мовлення (німецька мова)", "Основи наукових досліджень". Науковий керівник курсових та магістерських досліджень.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Практичний курс другої іноземної мови (3 курс)» орієнтований на формування практичного оволодіння комунікацією німецькою мовою. Основна увага приділяється навичкам раціонального аналізу інформації, грамотному володінню німецьким лексичним запасом й правилами граматики. Студенти отримують практичний досвід іншомовної комунікації з дотриманням відповідності аспектам (говоріння, слухання, писання, читання), які засвоюються на практичних заняттях.

Мета та цілі дисципліни

Мета освітнього компонента полягає в практичному оволодінні різними видами мовної діяльності відповідно до фаху – перекладу з німецької на українську та навпаки.

Цілі курсу:

1. Ознайомити з базовими поняттями та типами ділової німецької комунікації.
2. Закріпити теоретично набутий матеріал та відпрацювання навичок перекладу ділової комунікації практично.
3. Удосконалити навички студентів вільно розуміти і перекладати оригінальну німецькомовну ділову кореспонденцію зі збереженням стилю та форми.

Формат занять

Практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

Компетентності

- ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ФК6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ФК11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
- ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації..

Результати навчання

- РН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- РН3. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
- РН4. Застосовувати сучасні методика і технології, збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
- РН5. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
- РН9. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
- РН12. Застосовувати методика проведення попереднього перекладацького аналізу тексту оригіналу для визначення ступеня його складності та постановки мовних та перекладацьких проблем.
- РН16. Уміти виокремлювати семантичні та стилістичні аспекти німецькомовної науково-технічної літератури та ділової документації та відображувати їх у перекладі.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 180 год. (6 кредити ECTS): лекції – 0 год., практичні заняття – 88 год., самостійна робота – 132 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна базується на навчальній дисципліні "Практичний курс другої іноземної мови (2 курс)".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

На практичних заняттях з дисципліни студенти виконують індивідуальні або командні завдання з застосування мови для розв'язання комунікативних задач, перекладу текстів певної тематики (переважно розмовний стиль, публіцистичні статті), розглядають питання доречності вживання мовних одиниць, конструкцій або стилів відповідно до комунікативної ситуації. За джерелами знань використовуються методи: словесні (розповідь, пояснення, інструктаж); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, вправи). За характером логіки пізнання використовуються аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний і дедуктивний методи. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемний, частково-пошуковий і дослідницький методи.

Методи контролю включають поточний контроль у формі контрольних робіт, контроль самостійної діяльності у формі фронтального та індивідуального опитування й підсумковий контроль у вигляді екзамену.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Практичні заняття

Теми практичних занять

	Кількість годин	Вагові коефіцієнти a_i
Тема 1. Lektion 23. Die Stadt. Auf der Straße. Passiv. Allgemeines. Vorgangspassiv. Substantive und Adjektive mit der Nachsilbe -er (von geographischen Namen).	11	1
Тема 2. Lektion 24. Kleidung. Einkäufe: Warenhaus. Die Deklination der Adjektive. Zusammengesetzte Adjektive.	11	1
Тема 3. Lektion 25. Einkäufe: Fachgeschäft. Lebensmittelgeschäft. Satzgefüge: Attributsätze. Lokalsätze. Finalsätze.	11	1
Тема 4. Lektion 26. Jahreszeiten. Wetter. Das Pronomen es. Satzgefüge: Komparativsätze (Modalsätze). Konditionalsätze (Bedingungssätze). Konzessivsätze. Kausalsätze.	11	1
Тема 5. Lektion 27. Beim Arzt. Konjunktiv. Allgemeines. Präsens Konjunktiv. Perfekt Konjunktiv	11	1
Тема 6. Lektion 28. Post. Telefon. Präteritum Konjunktiv. Plusquamperfekt Konjunktiv.	11	1
Тема 7. Lektion 29. Reisevorbereitungen. Dienstleistungen. Futurum I, II Konjunktiv. Zustandspassiv.	11	1
Тема 8. Lektion 30. Reise. Auslandsreise. Konditionalis I, II Konjunktiv.	11	1
Загальна кількість годин	88	$\sum_{i=1}^n a_i = 8$

Лабораторні заняття

Лабораторні роботи у межах курсу не передбачені.

Контрольні роботи

Тема 1. Переміщення містом. Покупки. Погода. Passiv, Die Deklination der Adjektive, Nebensätze.	1
Тема 2. Прийом у лікаря. Телефонні розмови. Подорожі. Präsens Konjunktiv und Perfekt Konjunktiv Präteritum Konjunktiv und Konditionalis I. Plusquamperfekt Konjunktiv und Konditionalis II.	1
Загальна кількість годин	$\sum_{i=1}^n b_i = 2$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретико-практичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (курсова робота).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення

Кількість
годин

Тема 1. Пасивний стан у теперішньому часі: утворення та вживання в описах міського руху.	6
Тема 2. Перетворення активних речень на пасивні в контексті орієнтування на вулиці.	6
Тема 3. Утворення та вживання іменників і прикметників із суфіксом -er від географічних назв (наприклад, Berliner Mauer, Hamburger Hafen).	6
Тема 4. Відмінювання прикметників після означеного артикля (слабка відміна) на прикладі опису одягу.	6
Тема 5. Відмінювання прикметників після неозначеного артикля та без артикля (сильна та мішана відміна) в універмазі.	6
Тема 6. Складні прикметники для опису товарів: способи творення (dunkelblau, hochmodern, tadellos).	6
Тема 7. Атрибутивні підрядні речення з відносними займенниками у контексті купівлі у спеціалізованих магазинах.	6
Тема 8. Локальні підрядні речення зі сполучниками wo, wohin, woher під час купівлі продуктів.	6
Тема 9. Підрядні речення мети (Finalsätze) з damit та інфінітивним зворотом um...zu для вираження мети покупок.	6
Тема 10. Займенник es як формальний підмет (безособові звороти): es regnet, es wird dunkel, wie geht es dir?	6
Тема 11. Компаративні підрядні речення з als, wie, je...desto для порівняння погоди та пір року.	6
Тема 12. Кондиціональні (умовні), концесивні (допустові) та каузальні речення в прогнозах погоди.	6
Тема 13. Konjunktiv Präteritum (Präsens Konjunktiv) від допоміжних дієслів (wäre, hätte) у ввічливих проханнях на прийомі у лікаря.	6
Тема 14. Konjunktiv Präteritum від модальних дієслів (könnte, müsste, dürfte) для коректної поради пацієнту.	6
Тема 15. Perfekt Konjunktiv у реченнях з непрямою мовою про минулі скарги на здоров'я.	6

Тема 16. Konjunktiv Plusquamperfekt для вираження нереальних дій у минулому при обговоренні телефонної розмови, що не відбулася.	6
Тема 17. Переклад українського умовного способу минулого часу («був би») німецьким Konjunktiv Plusquamperfekt в контексті вживання на пошті.	6
Тема 18. Вживання Präteritum Konjunktiv і Plusquamperfekt Konjunktiv у типово непрякій мові (розмова по телефону).	6
Тема 19. Futur I Konjunktiv і Futur II Konjunktiv: утворення та вживання для вираження припущень щодо подорожі.	6
Тема 20. Стативний пасив: результат дії проти процесу.	6
Тема 21. Konditionalis I як заміник Konjunktiv Präteritum для вираження умовних дій у теперішньому/майбутньому в контексті закордонної поїздки.	6
Тема 22. Konditionalis II як заміник Konjunktiv Plusquamperfekt для нереальних умов у минулому при плануванні подорожей.	6
Загальна кількість годин	132

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальне завдання (курсова робота) передбачає виконання індивідуального дослідження, розкривати обрану тематику, демонструвати вміння аналізувати інформацію та оформлювати текстові документи відповідно до мети дослідження. Кожен студент виконує свій варіант індивідуального завдання (курсова робота), виконання якого впорядковується за стандартами оформлення курсових досліджень на кафедрі.

Обсяг індивідуального завдання (курсової роботи) становить 30 сторінок основного тексту.

Індивідуальне завдання (курсова робота) має бути оформлене відповідно до вимог СТЗВО-ХПІ-3.01-2025 (<https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/dokumenty/standarty-ntu-hpi/>). Завдання виконується протягом навчальних тижнів і подається на перевірку до іспиту. За результатами індивідуальних досліджень проводить захист презентацій.

Теми індивідуального завдання (реферат):

Пропонуються викладачами німецької мови щорічно.

Теми індивідуального завдання (реферату)

Курсова робота виконується за темами керівників.

Загальна кількість годин **8**

Неформальна освіта

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Основна література

1. Кудіна О., Феклістова Т. Німецька мова для початківців: підручник для студ. вищ. навч. закл./О.Ф. Кудіна, Т.О.Феклістова. Вінниця: Нова книга, 2008. 520 с.
2. Куленко В.Є., Власов Є.Н. Підручник для вивчаючих німецьку мову як другий фах. / Куленко В.Є., Власов Є.Н. Вінниця: Нова книга, 2001. 414 с.
3. Buscha A. Szita S. Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache: Sprachniveau B1+ / A. Buscha. S. Szita/. – Leipzig: Schubert-Verlag, 2012.

4. Sieber T. Aspekte neu. Mittelstufe Deutsch. Grammatik. B1plus bis C1. Klett-Langenscheidt, München. 2016.
5. Specht F. Zwischendurch mal ... Landeskunde : Niveau A1 - B1 : Deutsch als Fremdsprache. Hueber Verlag, 2012. 102.

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо відповідно до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні заняття), k_1 Контрольні роботи (за наявності), k_2 Індивідуальне завдання (за наявності), k_3

0,3

0,4

0,3

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = P \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3,$$

де: P – середньозважена середня оцінка за поточний контроль,
 I – оцінка за виконання індивідуального завдання,
 K – середньозважена оцінка за контрольні роботи,
 P_k – оцінка за підсумковий контроль.

$$P = \frac{P_1 \cdot a_1 + P_2 \cdot a_2 + \dots + P_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i},$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за практичне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1}{\sum_{i=1}^n b_i},$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову (P, K, I, \dots) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХП»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХП»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з

викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводиться до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри

Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП

Вікторія МИРОШНИЧЕНКО

